

Obudowa Multimedialna  
Doradztwa Zawodowego

Z A W Ó D

# TECHNIK DENTYSTYCZNY

(321402)



Informacja zawodoznawcza do pracy z młodzieżą  
szkół ponadpodstawowych i dorosłymi



**Fundusze Europejskie**  
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita  
Polska**

**Unia Europejska**  
Europejski Fundusz Społeczny



*Material został przygotowany w ramach projektu „Opracowanie wysokiej jakości multimedialnych informacji zawodoznawczych dla 141 zawodów szkolnictwa zawodowego” (nr POWR.02.14.00-00-1004/20) współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w odpowiedzi na konkurs „Przygotowanie i udostępnienie multimedialnych zasobów wspierających proces doradztwa edukacyjno-zawodowego (nr POWR.02.14.00-IP.02-00-001/20)”.*

Informacja zawodoznawcza przeznaczona jest do pracy z młodzieżą szkół ponadpodstawowych i dorosłymi, w tym dla doradców zawodowych lub innych nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

Informacja jest elementem zasobów multimedialnych wspierających proces doradztwa zawodowego.

## SPIS TREŚCI

SŁOWNIK	5
<b>CZĘŚĆ I – OGÓLNE INFORMACJE O SYSTEMIE KSZTAŁCENIA W POLSCE</b>	<b>8</b>
<b>1. STRUKTURA UCZENIA W POLSCE</b>	<b>9</b>
<b>2. UZYSKIWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH</b>	<b>13</b>
NABYWANIE I POTWIERDZANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	14
.DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE I INNE W ZAKRESIE ZAWODÓW	15
PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH	15
KWALIFIKACJE NADAWANE POZA SYSTEMAMI OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	
PRZEZ ORGANY WŁADZ PUBLICZNYCH I SAMORZĄDÓW ZAWODOWYCH	16
KWALIFIKACJE RYNKOWE	16
<b>CZĘŚĆ II – INFORMACJE ZAWODOZNAWCZE</b>	<b>17</b>
<b>1. DANE ZAWODOZNAWCZE</b>	<b>17</b>
SYNTEZA ZAWODU – TECHNIK DENTYSTYCZNY	17
GŁÓWNE ZADANIA ZAWODOWE	17
KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE	18
WARUNKI PRACY	18
PREFEROWANE W ZAWODZIE PREDYSPOZYCJE	19
PRZECIWWSKAZANIA DO ROZPOCZĘCIA PRACY I KSZTAŁCENIA W DANYM	
ZAWODZIE LUB SZKOLE	20
PLUSY I MINUSY ZAWODU	21
TYPOWE DLA ZAWODU MIEJSCA PRACY	21
TYPOWE DLA ZAWODU STANOWISKA PRACY	22
WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY	22
OCHRONNA ODZIEŻ ROBOCZA	23
<b>2. MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE</b>	<b>23</b>
ŚCIEŻKI UZYSKIWANIA KWALIFIKACJI W ZAWODZIE – TECHNIK DENTYSTYCZNY	23
MOŻLIWOŚĆ KONTYNUACJI NAUKI LUB UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI –	
TECHNIK DENTYSTYCZNY	24
<b>3. SYTUACJA ZAWODU NA RYNKU PRACY</b>	<b>25</b>
ZAPOTRZEBOWANIE	25
ZAROBKI	30
GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI NA TEMAT ZATRUDNIENIA	32

<b>4. STATYSTYKI ORAZ INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKÓŁ</b>	<b>32</b>
SZKOŁY PROWADZĄCE KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE	32
WYNIKI EGZAMINÓW ZAWODOWYCH	34
<b>CZĘŚĆ III – MATERIAŁY POMOCNICZE</b>	<b>36</b>
NARZĘDZIA I MATERIAŁY WZBOGACAJĄCE WARSZTAT PRACY DORADCÓW ZAWODOWYCH –	
PRZYDATNE LINKI	36
NARZĘDZIA I MATERIAŁY ROZSZERZAJĄCE INFORMACJĘ ZAWODOZNAWCZĄ	37
PRASA BRANŻOWA	37
IMPREZY BRANŻOWE	37



## SŁOWNIK

**Zawód** – stanowi źródło dochodów i oznacza zestaw zadań (czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wymagających kompetencji nabytych w toku uczenia się lub praktyki. W zawodach szkolnictwa branżowego zostały wyodrębnione kwalifikacje. Zawody mogą być jednokwalifikacyjne lub dwukwalifikacyjne.

**Zadania zawodowe** – to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu. Układ czynności zawodowych powiązany jednym celem działania kończącym się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. Jest to podstawowa jednostka aktywności zawodowej w ramach danego zawodu, stanowiąca logiczny zbiór czynności zawodowych o określonym celu i okresie realizacji, umożliwiający sporządzenie opisu zawodu.

**Szkoła ponadpodstawowa** – to czteroletnie liceum ogólnokształcące, pięcioletnie technikum oraz trzyletnia branżowa szkoła I stopnia – typy szkół, do których uczęszcza się po zakończeniu edukacji na poziomie podstawowym. Szkoły ponadpodstawowe to również: trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, dwuletnia branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.

**Liceum ogólnokształcące** – typ ponadpodstawowej szkoły czteroletniej, której ukończenie daje wykształcenie średnie i umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub

w szkołach policealnych.

**Technikum** – typ ponadpodstawowej szkoły pięcioletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

**Branżowa szkoła I stopnia** – typ ponadpodstawowej szkoły trzyletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie daje wykształcenie zasadnicze branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II.

**Branżowa szkoła II stopnia** – typ ponadpodstawowej szkoły dwuletniej, do której można uczęszczać po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia. Ukończenie branżowej szkoły II stopnia daje wykształcenie średnie branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie nauczonym na poziomie technika, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. W technikum, w zawodzie dwukwalifikacyjnym, w większości przypadków pierwsza kwalifikacja jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole I stopnia, natomiast druga kwalifikacja z technikum jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole II stopnia. Po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia i po zdaniu egzaminu maturalnego, możliwa jest dalsza edukacja

na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

#### **Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe**

– szkoły kształcące w zawodach szkolnictwa branżowego to: pięcioletnie technikum, trzyletnia branżowa szkoła I stopnia, dwuletnia branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna kształcąca w zależności od zawodu od 1 roku do 2,5 lat.

**Egzamin maturalny** – egzamin przeprowadzany dla absolwentów liceum ogólnokształcącego i technikum posiadających wykształcenie średnie lub dla absolwentów branżowej szkoły II stopnia posiadających wykształcenie średnie branżowe, umożliwiającą uzyskanie świadectwa dojrzałości, które wraz z zaświadczeniem o wynikach egzaminu jest podstawowym kryterium przyjęcia absolwenta na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

**Egzamin zawodowy** – egzamin umożliwiający uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania certyfikatów kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego – również dyplomu zawodowego.

**Praktyczna nauka zawodu** – rodzaj obowiązkowych zajęć edukacyjnych organizowanych przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w formie zajęć praktycznych oraz w formie praktyk zawodowych, Zajęcia praktyczne organizuje się dla uczniów w celu opanowania przez nich umiejętności zawodowych niezbędnych do podjęcia pracy w danym zawodzie, a w przypadku zajęć praktycznych odbywanych

u pracodawców – również w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

**Kwalifikacja** – w rozumieniu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji to określony zestaw efektów uczenia się – zgodnych z ustalonymi standardami – których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną instytucję.

Kwalifikacje można podzielić na:

- a) kwalifikacje pełne, które są nadawane wyłącznie w ramach systemu oświaty po ukończeniu określonych etapów kształcenia oraz w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po ukończeniu kształcenia specjalistycznego, studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz po uzyskaniu stopnia doktora w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- b) kwalifikacje cząstkowe – wszystkie kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, które nie są kwalifikacjami pełnymi. Kwalifikacje cząstkowe mogą być tworzone zarówno w systemach oświaty (kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie) i szkolnictwa wyższego (kwalifikacje podyplomowe), jak i poza nimi (kwalifikacje rynkowe i uregulowane).

**Kwalifikacja w zawodzie** – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza certyfikat kwalifikacji zawodowej wydany przez Okręgową

Komisję Egzaminacyjną po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji. Kwalifikacje w zawodzie wyodrębnione w ramach poszczególnych zawodów są opisane w podstawie programowej kształcenia w zawodach jako zestawy oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, pozwalający na samodzielne wykonywanie zadań zawodowych oraz kryteriów weryfikacji efektów kształcenia, czyli opisanych wymagań, które potwierdzą osiągnięcie efektów kształcenia w danej kwalifikacji.

**Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy (KKZ)** – kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji.

**Kurs Umiejętności Zawodowych (KUZ)** – kurs, którego program nauczania uwzględnia: podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

**Europejska Rama Kwalifikacji (ERK)** – to struktura poziomów kwalifikacji stanowiąca układ odniesienia dla krajowych ram kwalifikacji, umożliwiająca pośrednie porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. Została ona przedstawiona w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady.

**Polska Rama Kwalifikacji (PRK)** – opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji,

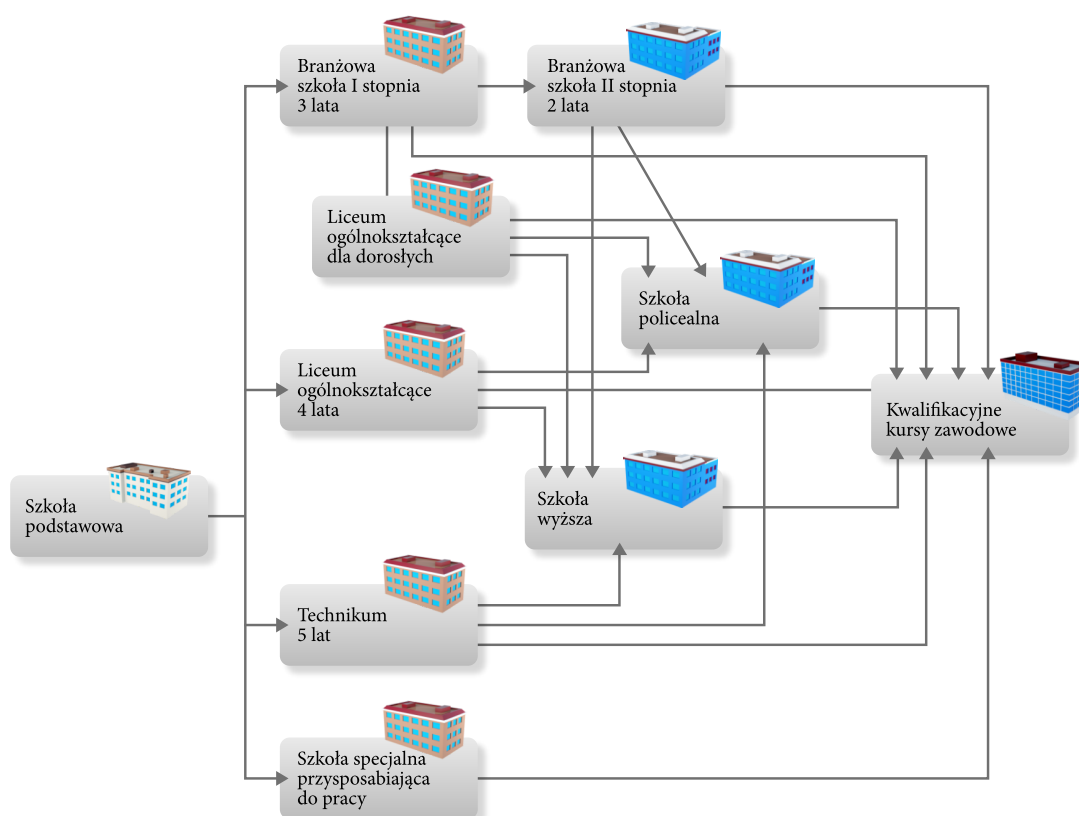
o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskich Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

**Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji** – zakres i stopień złożoności wymaganych efektów uczenia się dla kwalifikacji danego poziomu, sformułowanych za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się.

## CZĘŚĆ I – OGÓLNE INFORMACJE O SYSTEMIE KSZTAŁCENIA W POLSCE

System oświaty w Polsce przewiduje różne poziomy i formy nauki. Po ukończeniu każdego etapu kształcenia uczeń samodzielnie lub wraz z rodzicami, podejmie decyzję o wyborze dalszej drogi kształcenia. Poniżej przedstawiamy schemat, który pokazuje, jakie są możliwości kształcenia w Polsce.

Schemat kształcenia w Polsce obowiązujący od 1 września 2019 r.



Źródło: dostępny w internecie: [doradztwo.ore.edu.pl/sciezka-ksztalcenia](http://doradztwo.ore.edu.pl/sciezka-ksztalcenia)



## **1. STRUKTURA UCZENIA W POLSCE**

Struktura uczenia w Polsce obejmuje:

### **1. WCZESNĄ EDUKACJĘ I OPIEKĘ**

- a) placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata: żłobki, kluby dziecięce,
- b) placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat: przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego, punkty przedszkolne.

### **2. SZKOLNICTWO PODSTAWOWE**

- a) 8–letnią szkołę podstawową.

### **3. SZKOLNICTWO PONADPODSTAWOWE**

- a) 4–letnie liceum ogólnokształcące,
- b) 5–letnie technikum,
- c) 3–letnią branżową szkołę I stopnia,
- d) 2–letnią branżową szkołę II stopnia.
- e) szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- f) 3–letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy.

### **4. KSZTAŁCENIE W RZEMIOŚLE**

- a) odbywa się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, zawartej zgodnie z przepisami prawa pracy pomiędzy rzemieślnikiem a młodocianym pracownikiem.

### **5. SZKOLNICTWO WYŻSZE**

- a) studia licencjackie,
- b) studia inżynierskie,
- c) uzupełniające studia magisterskie,
- d) jednolite studia magisterskie,
- e) studia doktorskie.

## 6. KSZTAŁCENIE DOROSŁYCH

- a) szkołę podstawową dla dorosłych (7 i 8 klasa),
- b) 4-letnie liceum ogólnokształcące dla dorosłych,
- c) 2-letnią branżową szkołę II stopnia,
- d) szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- e) kwalifikacyjne kursy zawodowe,
- f) kursy umiejętności zawodowych.

Wprowadzenie branżowej szkoły I stopnia w miejsce zasadniczej szkoły zawodowej nastąpiło 1 września 2017 r. Wprowadzenie branżowej szkoły II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia nastąpiło w roku szkolnym 2020/2021.

Nauka w Polsce jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

W polskim systemie edukacji oddzielono obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia.

**Po ukończeniu szkoły podstawowej obowiązek nauki spełnia się przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej lub realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy.**

## WCZESNA EDUKACJA I OPIEKA

Placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata:

- a) żłobki,
- b) kluby dziecięce.

Uczęszczanie do żłobka jest nieobowiązkowe. Żłobki nie są częścią systemu edukacji, podlegają Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat:

- a) przedszkola,
- b) oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- c) zespoły wychowania przedszkolnego,
- d) punkty przedszkolne.

Od września 2016 r. edukacja przedszkolna jest nieobowiązkowa dla dzieci w wieku 3–5 lat i obowiązkowa dla 6-latków. Każdy 4- i 5-latek ma prawo do miejsca w przedszkolu. Od września 2017 r. prawo to dotyczy także dzieci 3-letnich. Rodzice dzieci 6-letnich mają od roku szkolnego 2016/17 prawo wyboru – mogą posłać 6-latka do 1 klasy szkoły podstawowej lub pozwolić mu na kontynuację nauki w placówce wychowania przedszkolnego. Dzieci 7-letnie rozpoczynają obowiązkową naukę w klasie 1 szkoły podstawowej.

### **SZKOLNICTWO PODSTAWOWE**

Nauka w 8-letniej szkole podstawowej obejmuje dwa etapy:

- a) klasy 1–3 (edukacja wczesnoszkolna),
- b) klasy 4–8, w których obowiązuje nauczanie w podziale na przedmioty.

### **SZKOLNICTWO PONADPODSTAWOWE**

Nowe typy szkół średnich (ponadpodstawowych):

- a) 4-letnie liceum ogólnokształcące,
- b) 5-letnie technikum,
- c) 3-letnią branżową szkołę I stopnia,
- d) 2-letnią branżową szkołę II stopnia.
- e) 3-letnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.

Uczniowie branżowej szkoły I stopnia i technikum oraz branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej przystępują w trakcie trwania nauki do egzaminów zawodowych w danym zawodzie, by uzyskać dyplom zawodowy.

Uczniowie liceum ogólnokształcącego i technikum mogą po ukończeniu szkoły przystąpić do egzaminu maturalnego. Umożliwia on uzyskanie świadectwa dojrzałości, a jego posiadanie stanowi warunek wstępu na studia wyższe. Możliwość taką będą też mieli uczniowie branżowej szkoły II stopnia.

### **SZKOLNICTWO POLICEALNE**

Ten etap kształcenia jest zaliczany w polskim systemie edukacji do szkolnictwa na poziomie średnim. Szkoły policealne są przeznaczone dla osób posiadających co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Ukończenie szkoły policealnej pozwala na uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji w zawodzie. Nauka w szkole policealnej w zależności od zawodu trwa od 1 roku do 2,5 lat.

### **SZKOLNICTWO WYŻSZE**

Programy kształcenia są realizowane przez dwa typy uczelni:

- a) uczelnie akademickie,
- b) uczelnie zawodowe.

Oba typy uczelni prowadzą studia I i II stopnia oraz jednolite studia magisterskie, natomiast jedynie uczelnie akademickie prowadzą studia III stopnia (doktoranckie) i mają uprawnienia do nadawania tytułu doktora.

Studia mogą mieć dwie podstawowe formy organizacyjne: stacjonarną i niestacjonarną.

Czas trwania studiów I stopnia to:

- a) 3–4 lata w przypadku tytułu zawodowego licencjata,
- b) 3,5–4 lata w przypadku tytułu zawodowego inżyniera.

Posiadanie tytułu licencjata lub inżyniera uprawnia do podjęcia studiów II stopnia. Studia II stopnia trwają od 1,5 roku do 2 lat w zależności od kierunku studiów.

Studia na wybranych kierunkach są prowadzone jako jednolite studia magisterskie, które trwają 4–6 lat. Studia I i II stopnia oraz jednolite magisterskie kończą się egzaminem dyplomowym, po zdaniu którego studenci otrzymują dyplom ukończenia studiów wyższych.

Posiadanie tytułu magistra uprawnia do wykonywania danego zawodu i umożliwia wstęp na studia doktoranckie prowadzone na uczelniach i placówkach naukowo-badawczych, trwające od 3 do 4 lat.

## **KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE DOROSŁYCH**

Kształcenie ustawiczne to kształcenie osób dorosłych, ma ono na celu stworzenie osobom dorosłym szans na uzupełnienie i poszerzenie wiedzy, zdobycie kwalifikacji i umiejętności do celów zawodowych i osobistych, przystosowanie się do zmieniających się technologii czy przygotowanie do zmiany pracy. Prowadzone i organizowane jest w publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych, a także w formach pozaszkolnych realizowanych przez publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego oraz publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe.

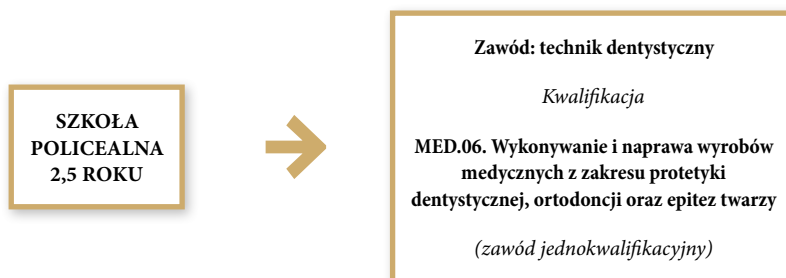
## **2. UZYSKIWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH**

Uzyskiwanie kwalifikacji możliwe jest w różnych formach. Kwalifikacje nadawane są w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego, a podstawą prawną regulującą uzyskiwanie kwalifikacji są m.in. następujące akty prawne:

- a) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- b) Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
- c) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- d) Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- e) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego,
- f) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych,
- g) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego,
- h) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

## NABYWANIE I POTWIERDZANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Technik dentystyczny jest zawodem w którym wyodrębniona została jedna kwalifikacja: MED.06. Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystycznej, ortodoncji oraz epitez twarzy. Zawód jest nauczany w dwu i pół letniej szkole policealnej na podbudowie 4-letniej szkoły średniej lub 5-letniego technikum.



Młodzież i dorośli mogą uzyskać tytuł technik dentystyczny poprzez ukończenie 2,5-letniej szkoły policealnej kształcącej w zawodzie technik dentystyczny w ramach kwalifikacji MED.06. Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystycznej, ortodoncji oraz epitez twarzy.

W trakcie nauki w szkole policealnej słuchacze mogą przystąpić do egzaminu zawodowego w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie celem uzyskania certyfikatu kwalifikacji zawodowych. Warunkiem uzyskania dyplomu zawodowego jest zdanie egzaminów ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadanie właściwego dla danego zawodu poziomu wykształcenia.

Kwalifikację w zawodzie technik dentystyczny nie można uzyskać poprzez korzystanie z oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych ani poprzez zdanie egzaminów eksternistycznych zawodowych.

Egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie przeprowadzany jest w tym samym terminie i na tych samych zasadach zarówno dla uczniów i absolwentów szkół, jak i dla słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych czy eksternów (osób, które chcą potwierdzić swoje kwalifikacje zawodowe nabyte w trakcie pracy lub po co najmniej 2 latach kształcenia w danym zawodzie).

Egzaminy zawodowe prowadzą Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (OKE).

## **.DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE I INNE W ZAKRESIE ZAWODÓW**

Od września 2019 roku szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może zaoferować uczniowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

W szkole przygotowanie do nabycia dodatkowych umiejętności zawodowych, podobnie jak przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, może być realizowane w wymiarze wynikającym z różnicy między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej/ wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Jeżeli dla danego zawodu przewidziano dodatkowe umiejętności zawodowe, ich katalog ujęty jest w załączniku 33 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

## **PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH**

Przykładem procesu prowadzącego do uzyskania kwalifikacji jest przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane przez instytucje rynku pracy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. 2018 poz. 1265 z późn. zm.) przygotowanie zawodowe dorosłych stanowi formę praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowaną bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Ten instrument aktywizacji musi być realizowany zgodnie z programem przygotowania zawodowego obejmującym nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej oraz zakończyć się egzaminem zawodowym.

## **KWALIFIKACJE NADAWANE POZA SYSTEMAMI OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO PRZEZ ORGANY WŁADZ PUBLICZNYCH I SAMORZĄDÓW ZAWODOWYCH**

Do tej grupy należą kwalifikacje nadawane przez ministrów, szefów urzędów centralnych, instytutów badawczo-rozwojowych (m.in. Urząd Dozoru Technicznego, Transportowy Dozór Techniczny, Instytut Spawalnictwa, Urząd Regulacji Energetyki, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego) i innych podmiotów (np. izby rzemieślnicze, samorządy zawodowe). Podstawą prawną regulującą uzyskiwanie tego rodzaju kwalifikacji są ustawy lub rozporządzenia, które regulują ich uzyskiwanie.

## **KWALIFIKACJE RYNKOWE**

Kwalifikacje rynkowe to nieuregulowane przepisami prawa kwalifikacje, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej po zgłoszeniu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Kwalifikacje rynkowe ujęte zostały w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK) znajdującym się pod adresem:

[kwalifikacje.gov.pl](http://kwalifikacje.gov.pl)

Kwalifikacje rynkowe są formą potwierdzania kwalifikacji istotnych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy i gospodarki. Możliwość ta pojawiła się w Polsce dopiero w 2015 r., kiedy została wprowadzona ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.



## CZĘŚĆ II – INFORMACJE ZAWODOZNAWCZE

### 1. DANE ZAWODOZNAWCZE

#### SYNTEZA ZAWODU – TECHNIK DENTYSTYCZNY

<b>Synteza zawodu</b>	<p>Technik dentystyczny wykonuje, zgodnie z zaleceniami lekarza stomatologa i w ścisłej współpracy z nim, laboratoryjne prace z dziedziny stomatologii, takie jak protezy zębowe, aparaty ortopedyczno-szczękowe, wkłady służące do uzupełniania braków uzębienia. Wykonuje również protezy pooperacyjne, epitezy twarzy (epitezy to struktury protetyczne stosowane do rekonstrukcji utraconych elementów twarzy) i szyny zgodnie z projektem klinicznym. W pracy wykorzystuje urządzenia i narzędzia do obróbki metali, tworzyw sztucznych i ceramiki.</p>
-----------------------	--

Do zawodu technik dentystyczny (kwalifikacja pełna) przypisany jest V poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).



#### GLÓWNE ZADANIA ZAWODOWE

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik dentystyczny powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MED.06. Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystycznej, ortodoncji oraz epitez twarzy:

- a) wykonywania protez zębowych oraz aparatów ortodontycznych z wykorzystaniem nowoczesnych urządzeń i technologii zgodnie z projektem klinicznym oraz na podstawie wycisków wykonanych przez lekarza dentystę,
- b) wykonywania protez pooperacyjnych, epitez twarzy i szyn z zastosowaniem nowoczesnej aparatury i materiałów zgodnie z projektem klinicznym oraz na podstawie wycisków wykonanych przez lekarza dentystę lub inną osobę na podstawie posiadanych kwalifikacji,
- c) naprawiania protez zębowych i pooperacyjnych, szyn, aparatów ortodontycznych i epitez twarzy na zlecenie lekarza dentysty lub lekarza.

**KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE**

W zawodzie technik dentystyczny wyodrębniono jedną kwalifikację:

Oznaczenie kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Poziom PRK
MED.06.	Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystycznej, ortodoncji oraz epitez twarzy	5

Do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie technik dentystyczny (kwalifikacje cząstkowe) przypisany jest 5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

**WARUNKI PRACY**

Po zdobyciu zawodu będziesz pracował/pracowała:

- a) w pomieszczeniach gabinetów protetycznych,
- b) w laboratoriach inżynierii dentystycznej, w pracowniach techniczno-dentystycznych lub ośrodkach badawczych,
- c) w zmiennej temperaturze oraz w towarzystwie zanieczyszczeń,
- d) samodzielnie lub w zespole,
- e) w kontakcie z pacjentem,
- f) w stałych godzinach pracy lub w systemie zmianowym.



## **PREFEROWANE W ZAWODZIE PREDYSPOZYCJE**

**W zawodzie technik dentystyczny preferowane są następujące predyspozycje:**

### **1. w kategorii wymagań fizycznych**

- a) dobra sprawność rąk,
- b) sprawny zmysł dotyku,
- c) dobra ostrość wzroku,
- d) dobra pamięć.

### **2. w kategorii sprawności sensomotorycznych**

- a) wyobraźnia przestrzenna i myślenie twórcze,
- b) zręczność manualna,
- c) uzdolnienia techniczne,
- d) dobre rozróżnianie barw,
- e) uzdolnienia plastyczne,
- f) duże poczucie estetyki,
- g) zdolność koncentracji uwagi,
- h) umiejętność podejmowania szybkich i trafnych decyzji.

### **3. w kategorii sprawności i zdolności**

- a) umiejętność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- b) dobra organizacja pracy własnej, umiejętność zarządzania czasem,
- c) umiejętność wykonywania kilku prac jednocześnie,
- d) umiejętność pracy w warunkach monotonnych,
- e) umiejętność pracy w zespole.

### **4. w kategorii cech osobowościowych**

- a) empatia,
- b) cierpliwość,
- c) wytrwałość,
- d) precyzja,

- e) dokładność,
- f) samodzielność.



### **PRZECIWWSKAZANIA DO ROZPOCZĘCIA PRACY I KSZTAŁCENIA W DANYM ZAWODZIE LUB SZKOLE**

Praca technika dentystycznego zaliczana jest do prac lekkich pod względem obciążenia fizycznego. Wykonywana jest najczęściej w pozycji siedzącej i w jednym miejscu, dlatego zawód ten mogą wykonywać osoby niepełnosprawne, poruszające się na wózkach. Wymagana jest bezwzględna sprawność rąk.

Do przeciwwskazań wykonywania zawodu technika dentystyczny należą:

- a) alergia na materiały używane przy pracy technika dentystycznego,
- b) astma,
- c) dysfunkcja rąk,
- d) wady wzroku,
- e) zaburzenia w rozróżnianiu barw,
- f) zawroty głowy,
- g) choroby zagrożone nagłą utratą świadomości (epilepsja, cukrzyca).



### PLUSY I MINUSY ZAWODU

PLUSY ZAWODU	MINUSY ZAWODU
<ul style="list-style-type: none"> <li>a) małe obciążenie fizyczne,</li> <li>b) praca siedząca,</li> <li>c) praca samodzielna,</li> <li>d) ciągły rozwój zawodowy,</li> <li>e) możliwość udziału w branżowych kursach i szkoleniach,</li> <li>f) możliwość założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej i świadczenie usług dla różnych gabinetów stomatologicznych,</li> <li>g) czas pracy dostosowany do własnych możliwości i potrzeb.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>a) monotonia wykonywanych czynności i jednostajne warunki pracy,</li> <li>b) narażenie na wibracje,</li> <li>c) hałas,</li> <li>d) praca w dużym natężeniu pyłów i gazów powstających w czasie pracy,</li> <li>e) szeroki zakres odpowiedzialności zarówno za wyposażenie pracowni, maszyny jak i bezpieczeństwo i zdrowie ludzi w niej pracujących,</li> <li>f) narażenie na kontakt z ruchomymi częściami maszyn i ostrymi narzędziami,</li> <li>g) obciążenia układu kostno-stawowego.</li> </ul>



### TYPOWE DLA ZAWODU MIEJSCA PRACY

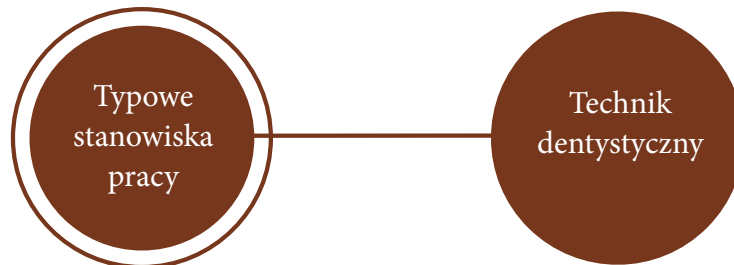
Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik dentystyczny może podejmować pracę w:

- a) publicznych pracowniach protetycznych,
- b) prywatnych pracowniach protetycznych,
- c) pracowniach ortodontycznych,
- d) w klinikach dentystycznych,
- e) w szpitalach.



### TYPOWE DLA ZAWODU STANOWISKA PRACY

Do typowych stanowisk pracy w tym zawodzie należą:



### WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY

Technik dentystyczny w swojej pracy użytkuje, obsługuje i wykorzystuje różnorodne narzędzia:

- a) mieszadło próżniowe,
- b) frezarki do metalu i cyklonu,
- c) wiertarki szybkoobrotowe,
- d) odlewnie do metalu,
- e) piec do wypalania ceramiki,
- f) mikrosilniki,
- g) polimeryzatory,
- h) prasy hydrauliczne,
- i) instrumenty do modelowania wosku czy gipsu,
- j) pędzelki, nożyczki,
- k) specjalistyczne oprogramowanie komputerowe,
- l) linie technologiczne CAD/CAM (projektowanie i wytwarzanie wspomagane komputerowo, dzięki temu systemowi możliwe jest projektowanie i prawie natychmiastowe wytworzenie obiektów, pozwala na wykonanie większości prac protetycznych),
- m) formierz protetyczny próżniowy.

## **OCHRONNA ODZIEŻ ROBOCZA**

Do artykułów ochronnych niezbędnych na stanowisku pracy należą:

- a) fartuch zapinany z tyłu,
- b) czapka bawełniana (chirurgiczna),
- c) okulary ochronne,
- d) maski ochronne,
- e) buty z zakrytymi palcami.



## **2. MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE**

### **ŚCIEŻKI UZYSKIWANIA KWALIFIKACJI W ZAWODZIE – TECHNIK DENTYSTYCZNY**

Klasyfikacja zawodowa szkolnictwa branżowego przewiduje możliwość kształcenia w zawodzie technik dentystyczny tylko w szkole policealnej. Kształcenie w szkole policealnej w tym zawodzie trwa dwa i pół roku i może być prowadzone wyłącznie w formie dziennej.

Po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej dającej wykształcenie średnie lub średnie branżowe (liceum ogólnokształcące lub technikum), należy kontynuować naukę w szkole policealnej kształcącej w zawodzie technik dentystyczny, w ramach kwalifikacji MED.06. Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystycznej, ortodoncji oraz epitez twarzy.

Po ukończeniu szkoły i zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji MED.06. Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystycznej, ortodoncji oraz epitez twarzy słuchacz otrzymuje tytuł zawodowy technik dentystyczny.

Podczas nauki umiejętności praktyczne uczeń zdobywa w szkolnych salach ćwiczeń, pracowniach protetycznych i ortodontycznych współpracujących ze szkołą oraz w gabinetach dentystycznych, w których może odbywać praktyczną naukę zawodu.

Kwalifikacji w zawodzie technik dentystyczny nie można uzyskać poprzez korzystanie z oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz poprzez zdanie egzaminów eksternistycznych zawodowych.

Zawód technik dentystyczny w świetle polskich przepisów to zawód regulowany. Zgodnie z prawem Polskim i Unii Europejskiej zawód regulowany jest to zawód, którego nie można wykonywać bez spełnienia określonych w danym kraju warunków. Lista takich zawodów może się zmieniać i związana jest z polityką państwa. Prawo określa, jakie warunki trzeba spełniać, by zdobyć uprawnienia.

Ścieżka 1. Dla młodzieży szkół ponadpodstawowych i dla dorosłych:



## MOŻLIWOŚĆ KONTYNUACJI NAUKI LUB UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI – TECHNIK DENTYSTYCZNY

### Kursy i szkolenia doszkalcające

Dynamiczny rozwój stomatologii i ortodoncji wymusza potrzebę edukacji podyplomowej, skierowanej zarówno na teorię jak i praktyczną naukę zawodu. W zawód technika dentystycznego wpisana jest konieczność stałego śledzenia zmian zachodzących w dziedzinie technologii materiałów biologicznych, chemicznych, nowych technik pracy. Jest on zobligowany do poszerzania i uzupełniania wiedzy oraz aktualizacji umiejętności zawodowych, powinien charakteryzować się ciekawością w obszarach nauk technicznych i ochrony zdrowia.

Technicy stomatologiczni mają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywania nowych umiejętności podczas kursów, uczestnicząc w branżowych szkoleniach, konferencjach jak również warsztatach tematycznych.



Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu technika dentystycznego są:

- a) udział w dodatkowych szkoleniach i certyfikaty,
- b) znajomość systemów informatycznych stosowanych w protetyce i ortodoncji.

### **3. SYTUACJA ZAWODU NA RYNKU PRACY**

#### **ZAPOTRZEBOWANIE**

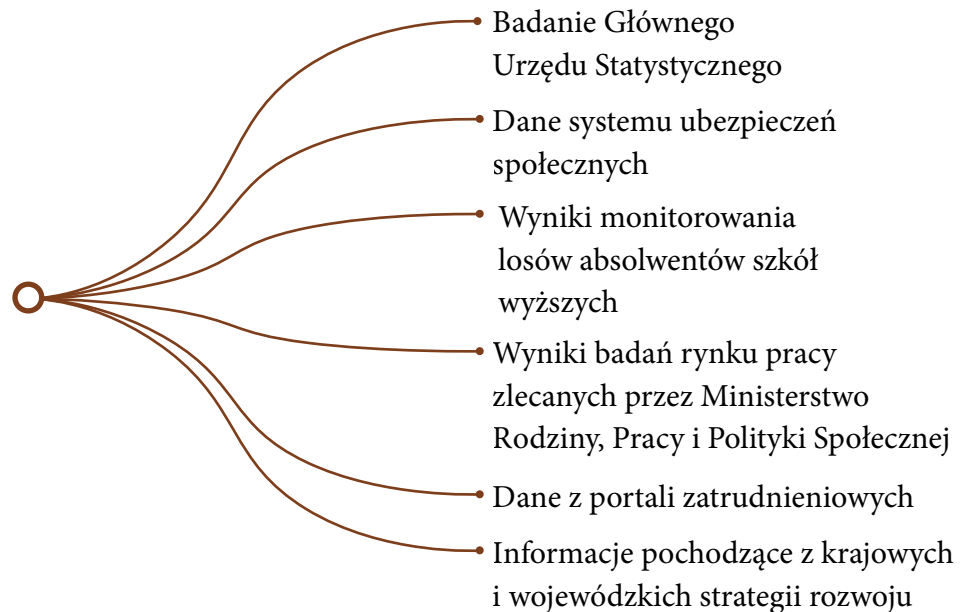
Zapotrzebowanie na techników stomatologicznych utrzymuje się na stałym, umiarkowanym/niskim poziomie. Technik dentystyczny uznawany jest za bardzo dobrą profesję, na którą praktycznie zawsze będzie zapotrzebowanie. Ludzie coraz bardziej dbają o swoje zęby, a obecnie wiele osób dorosłych decyduje się na aparaty ortodontyczne, nakładki, protezy zębowe

Ze względu na dynamiczny rozwój stomatologii i ortodoncji można oczekiwać, że w dłuższej perspektywie zapotrzebowanie na techników dentystycznych będzie rosło.

#### **PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACOWNIKÓW W ZAWODACH SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO NA KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY**

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy jest określana corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i uwzględnia dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane m.in. na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej oraz po zasięgnięciu opinii rad sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Źródła danych wykorzystywane do stworzenia prognozy:



Prognoza ma na celu ułatwienie finansowania kształcenia zawodowego na odpowiednim poziomie, a przez to zmniejszenie skutków nadmiernego finansowania zawodów nadwyżkowych. Zgodnie z ustawą – Prawo oświatowe, jest również wykorzystywana m.in. przez wojewódzkie rady rynku pracy, w realizacji zadań nałożonych ustawą o promocji zatrudnienia, polegających na wydawaniu opinii co do zasadności kształcenia w danym zawodzie.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego została opublikowana obwieszczeniem Ministra Edukacji i Nauki 1.02.2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Prognoza zbiera w całość różne źródła opisujące tendencje na rynku pracy w odniesieniu do strategii rozwoju państwa i regionów. Ma na celu dostarczenie takich informacji, by można było kształtować i dopasowywać ofertę szkolnictwa branżowego w sposób właściwy do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy, a ukazywać się ma corocznie, do 1 lutego danego roku.

W dokumencie można znaleźć uporządkowany alfabetycznie wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, na które – ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa – prognozowane jest

szczególne zapotrzebowanie na krajowym rynku pracy. W zestawieniu znajdują się również dane dotyczące rynku pracy w poszczególnych województwach dla zawodów, dla których prognozowane jest duże i umiarkowanie duże zapotrzebowanie na pracowników.

Według prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego zawód technik dentystyczny nie znalazł się wśród zawodów, dla których, ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa, jest prognozowane szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy.

Aktualne zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie technik dentystyczny można sprawdzić w przygotowywanej corocznie prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

W prognozie z roku 2023 zidentyfikowano 33 zawody o szczególnym znaczeniu na krajowym rynku pracy:

Lp. Nazwa zawodu (alfabetycznie)	Symbol cyfrowy zawodu
1. Automatyk	731107
2. Betoniarz-zbrojarz	711402
3. Cieśla	711501
4. Dekarz	712101
5. Elektromechanik	741201
6. Elektryk	741103
7. Kierowca mechanik	832201
8. Mechanik-monter maszyn i urządzeń	723310
9. Mechatronik	742118
10. Monter izolacji przemysłowych	712403
11. Monter konstrukcji budowlanych	711102
12. Monter nawierzchni kolejowej	711603
13. Monter stolarki budowlanej	712906
14. Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	814209
15. Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	834209
16. Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami	313211
17. Operator obrabiarek skrawających	722307
18. Technik automatyk	311909
19. Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	311407
20. Technik budowy dróg	311216
21. Technik dekarstwa	311221
22. Technik elektroenergetyk transportu szynowego	311302
23. Technik elektryk	311303
24. Technik energetyk	311307
25. Technik gospodarki odpadami	325515
26. Technik izolacji przemysłowych	311608
27. Technik mechanik	311504
28. Technik mechatronik	311410
29. Technik programista	351406
30. Technik robotyk	311413
31. Technik spawalnictwa	311516
32. Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej	311222
33. Technik transportu kolejowego	311928

*Zawód technik dentystyczny nie znalazł się w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym rynku pracy.*

W prognozie na rok szkolny 2022/2023, dla zawodu technik dentystyczny zapotrzebowanie na pracowników przedstawia się następująco:

Prognoza zapotrzebowania wg danych GUS na zawód: Technik dentystyczny – dane z całej Polski	Ilość
Liczba jednostek, które wykazały zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ	763
Liczba zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ	2092
Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	82
Liczba poszukiwanych pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	83
Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników na umowę zlecenie w zawodach zgodnie z KZSZ	2
Liczba poszukiwanych pracowników na umowę zlecenie zgodnie z KZSZ	2
Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ	25
Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ	38
Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ	14
Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ	27
Liczba jednostek, które planują zwolnienia pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	0
Liczba pracowników – planowane zwolnienia w zawodach zgodnie z KZSZ	0

(źródło: [stat.gov.pl](http://stat.gov.pl))

## Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców – pracownicy ds. techniki dentystycznej (2023 r.)

- duża nadwyżka poszukujących pracy

---

- nadwyżka poszukujących pracy

---

- równowaga popytu i podaży

---

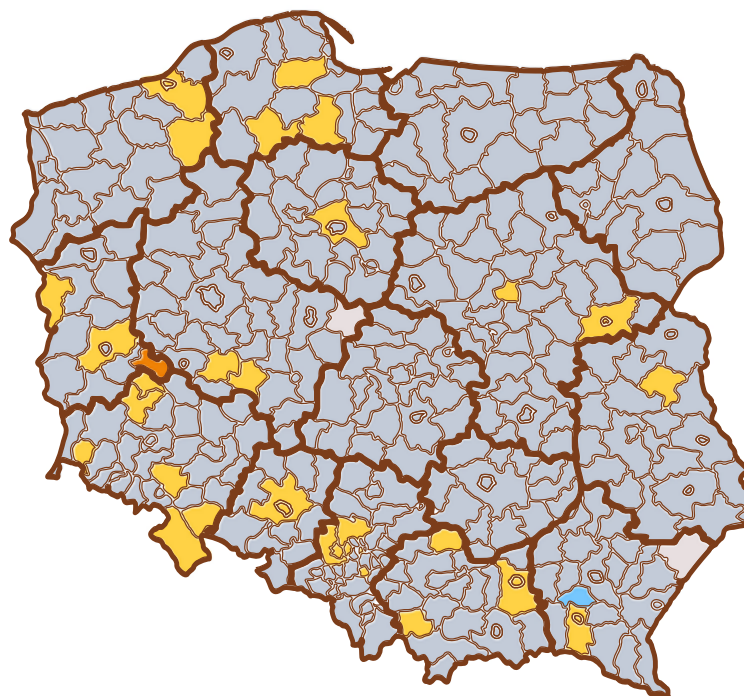
- deficyt poszukujących pracy

---

- duży deficyt poszukujących pracy

---

- brak oceny



## ZAROBKI

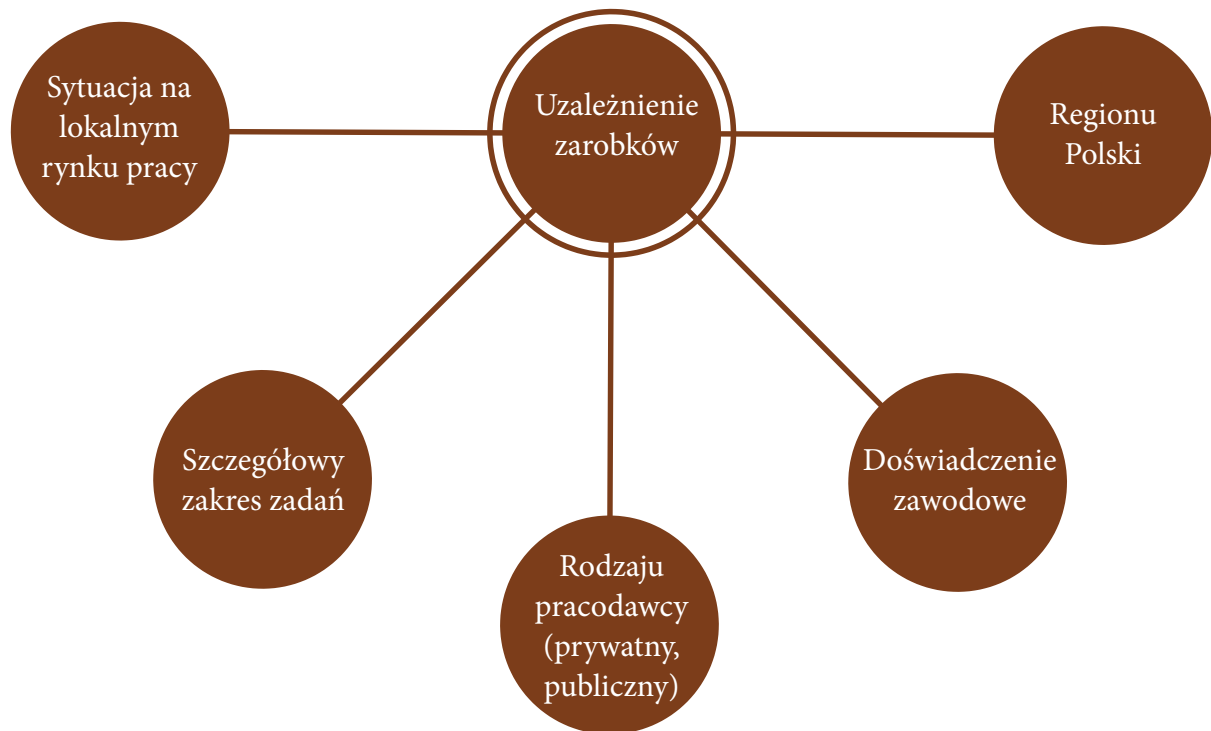
Wynagrodzenie (2023 r.) osób pracujących w zawodzie technik dentystyczny jest zróżnicowane i zawiera się z reguły w przedziale od 4160 zł do 6380 zł brutto miesięcznie<sup>1</sup>.



Średnie wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie technik dentystyczny w 2023 roku.

[wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-technik-dentystyczny](https://wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-technik-dentystyczny)

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód technik dentystyczny uzależniony jest od:



Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z polecanych źródeł danych.

Polecane źródła danych:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

[stat.gov.pl](http://stat.gov.pl)



## GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI NA TEMAT ZATRUDNIENIA

Informacji na temat zatrudnienia szukaj na:

- a) [pracuj.pl](https://pracuj.pl)
- b) [goldenline.pl](https://goldenline.pl)
- c) [praca.pl](https://praca.pl)
- d) [praca.gov.pl](https://praca.gov.pl)
- e) [praca.money.pl](https://praca.money.pl)
- f) [praca.gratka.pl](https://praca.gratka.pl)

Portale branżowe:

- a) [stomatologianews.pl](https://stomatologianews.pl)
- b) [infodent24.pl](https://infodent24.pl)
- c) [dentonet.pl](https://dentonet.pl)

## 4. STATYSTYKI ORAZ INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKÓŁ

Dane statystyczne, ogólne informacje dotyczące szkół możesz znaleźć w opracowaniach Głównego Urzędu Statystycznego „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2022/2023”.

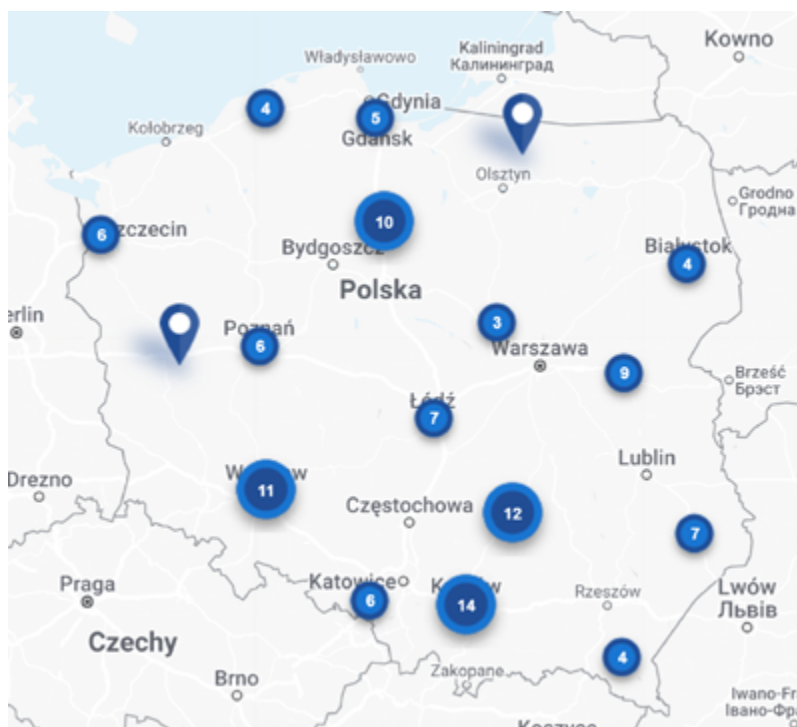
### SZKOŁY PROWADZĄCE KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE

Informację o szkołach prowadzących kształcenie w tym zawodzie na terenie całego kraju znajdziesz pod adresami:

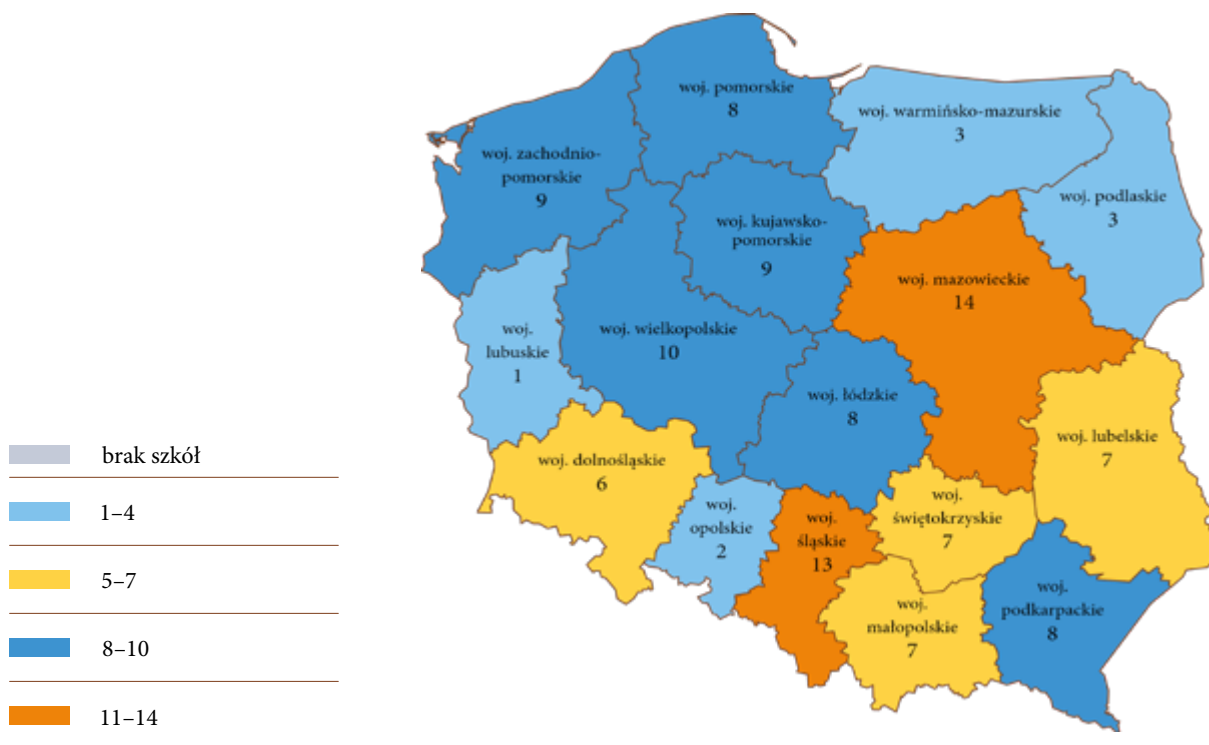
[rspo.gov.pl](https://rspo.gov.pl)

[infozawodowe.men.gov.pl](https://infozawodowe.men.gov.pl)





*Orientacyjna mapa szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik dentystyczny, w roku szkolnym 2022/2023*



*Orientacyjna mapa szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik dentystyczny, w roku szkolnym 2022/2023*

**WYNIKI EGZAMINÓW ZAWODOWYCH**

W trakcie nauki w szkole uczniowie zdają egzamin zawodowy. Zdany egzamin oraz ukończenie szkoły daje tytuł technik dentystyczny.

Aby zdać egzamin zawodowy należy uzyskać:

1. z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz
2. z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wynik egzaminu zawodowego ustala i przekazuje komisja okręgowa.

**Wyniki szczegółowe dla kwalifikacji MED.06. na podstawie opublikowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy w 2022 roku.**

Symbol kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Symbol cyfrowy i nazwa zawodu	Liczba osób przystępujących do egzaminu			Zdawalność		
			część pisemna	część praktyczna	cały egzamin*	zdawalność cz. pisemna	zdawalność cz. praktyczna	zdawalność egzaminu
<b>Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 r.</b>								
MS.15.	Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystycznej, ortodoncji oraz epitezy twarzy	321402 - Technik dentystyczny	96	48	47	75,00%	87,50%	82,98%

\*Obejmuje zdających, którzy uzyskali wyniki z obu części egzaminu (przystąpili do obu części egzaminu).

Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku, Centralna Komisja Egzaminacyjna.

**Zdawalność egzaminu z podziałem na uczniów, absolwentów, eksternów i osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe w kwalifikacji MED.06.**

Symbol kwalifikacji	absolwent			ekstern			kursant			uczeń		
	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *
<b>Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 r.</b>												
<b>MS.15.</b>	66,1%	87,5%	87,5%	-	-	-	-	-	-	87,5%	87,5%	82,1%

\*Dane zdających, którzy przystąpili do obu części egzaminu.

Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku, Centralna Komisja Egzaminacyjna.

## CZĘŚĆ III – MATERIAŁY POMOCNICZE

### 1. NARZĘDZIA I MATERIAŁY WZBOGACAJĄCE WARSZTAT PRACY DORADCÓW ZAWODOWYCH – PRZYDATNE LINKI

NAZWA PODMIOTU	LINK DO STRONY
Zintegrowana Platforma Edukacyjna	<a href="http://zpe.gov.pl">zpe.gov.pl</a>
Opisy zawodów	<a href="http://psz.praca.gov.pl">psz.praca.gov.pl</a>
Portal Infozawodowe	<a href="http://infozawodowe.men.gov.pl">infozawodowe.men.gov.pl</a>
Ośrodek Rozwoju Edukacji	<a href="http://ore.edu.pl">ore.edu.pl</a>
Centrum Informatyczne Edukacji	<a href="http://cie.gov.pl">cie.gov.pl</a>
Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych	<a href="http://rspo.gov.pl">rspo.gov.pl</a>
Ministerstwo Edukacji Narodowej – szkolnictwo branżowe	<a href="http://gov.pl/web/edukacja/szkolnictwo-branzowe">gov.pl/web/edukacja/szkolnictwo-branzowe</a>
Doradztwo edukacyjno–zawodowe Ośrodek Rozwoju Edukacji	<a href="http://doradztwo.ore.edu.pl">doradztwo.ore.edu.pl</a>
Eurodoradztwo Polska w resorcie pracy	<a href="http://eurodoradztwo.praca.gov.pl">eurodoradztwo.praca.gov.pl</a>
Europejskie Ramy Akredytacji dla praktyków poradnictwa zawodowego	<a href="http://corep.it">corep.it</a>
Portal Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES)	<a href="http://eures.praca.gov.pl">eures.praca.gov.pl</a>
Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia	<a href="http://psz.praca.gov.pl">psz.praca.gov.pl</a>
Zintegrowany System Kwalifikacji	<a href="http://kwalifikacje.gov.pl">kwalifikacje.gov.pl</a>
Instytut Badań Edukacyjnych	<a href="http://ibe.edu.pl">ibe.edu.pl</a>

## **2. NARZĘDZIA I MATERIAŁY ROZSZERZAJĄCE INFORMACJĘ ZAWODOZNAWCZĄ**

- a) Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego technik dentystyczny (321402),
- b) Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego),
- c) Informator o egzaminie zawodowym – technik dentystyczny (321402),
- d) Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy publikowane corocznie w terminie do dnia 1 lutego danego roku.

## **3. PRASA BRANŻOWA**

- a) Nowoczesny Technik Dentystyczny – dwumiesięcznik, wyd. ELAMED [www.technik.elamed.pl](http://www.technik.elamed.pl)
- b) Dental Tribune - gazeta, [www.dental-tribune.com](http://www.dental-tribune.com)
- c) Dental Labor - kwartalnik, Wydawca PZWL Wydawnictwo Lekarskie.

## **4. IMPREZY BRANŻOWE**

- a) WarsawDentalMedica Show.